

ลิขสิทธิ์ : องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
ปี : 2562
ชื่อเรื่อง : จัดทำแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่พิเศษเลย
เมือง : กรุงเทพฯ
ภาษา : ไทย
สถานที่พิมพ์ : สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นักวิจัย : อาจารย์ ดร. เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว
บทสรุปผู้บริหาร :

1. หลักการและเหตุผล

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2554 ให้ความเห็นชอบการประกาศพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย ครอบคลุมพื้นที่ 7,193.01 ตารางกิโลเมตร หรือ 4,495,645.28 ไร่ ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอเชียงคาน อำเภอท่าลี่ อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ อำเภอนาแห้วอำเภอภูกระดึง อำเภอหนองหิน และอำเภอภูหลวง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) ได้ดำเนินโครงการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการพัฒนาพื้นที่พิเศษเลยให้เป็น “เมืองน่าพักผ่อนและเรียนรู้ ประสบการณ์ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เอกลักษณะวัฒนธรรมท้องถิ่น การพัฒนาที่ยั่งยืนสู่คุณภาพระดับสากล” และได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่พิเศษเลย ในระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2565) ได้แก่ 1) จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.96 ต่อปีในช่วง 10 ปีแรกของการดำเนินการแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย โดยมีการเข้าพักเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.53 วัน ภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่และเน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ 2) รายได้จากการท่องเที่ยวมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 35.6 ต่อปีในช่วง 10 ปีแรกของแผนแม่บทฯ โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มจากจำนวน 2,288.19 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2556 เพิ่มขึ้นจำนวน 35,505.56 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2565 หากการลงทุนในแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย มีการดำเนินการไปตามแผนแม่บทฯ ที่กำหนดไว้จะเกิดการกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2558 รับทราบแผนแม่บทบูรณาการการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร เมืองเก่าน่าน เลย และเมืองโบราณอู่ทอง ตามที่ อพท. เสนอ ทั้งยังเห็นชอบในหลักการแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษทั้ง 4 แห่ง โดยให้จังหวัดเลยเป็นโครงการนำร่องก่อน และเพื่อให้การยกระดับการพัฒนาพื้นที่พิเศษต่าง ๆ มีการบูรณาการและมีความเชื่อมโยงทุกพื้นที่ เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

อพท. โดยสำนักงานพื้นที่พิเศษเลย ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเลยมา โดยตลอด โดยปัจจุบันข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โครงการตามแผนแม่บทฯ จำนวน 189 โครงการ มีการขับเคลื่อนโครงการไปแล้ว 94 โครงการ ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 49.7 ซึ่งตามแผนแม่บทฯ กำหนดไว้ในช่วง 10 ปี มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มเป็นจำนวน 35,505.56 ล้านบาท หากสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากจะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดแล้ว ยังช่วยให้การจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดเลยทั้งด้านการกระจายรายได้และคุณภาพชีวิตที่มั่นคงในระยะยาว

อย่างไรก็ตาม ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พฤติกรรมการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปของคนไทยและชาวต่างชาติ ทั้งในด้านการสำรวจข้อมูล การตัดสินใจท่องเที่ยวด้วยการหาข้อมูลผ่านเว็บไซต์ หรือสื่อออนไลน์ โดยให้ความสำคัญกับความเห็นของผู้ที่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่นั้นแล้วควบบอกไปกับสื่อประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยว มีการวางแผนในการท่องเที่ยวล่วงหน้าที่สูง มีกำหนดสถานที่ที่จะไปก่อน แล้วจึงเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสมในภายหลัง มีความใส่ใจต่อผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น แสวงหาแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายเพื่อค้นหาประสบการณ์ใหม่ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลต่อทิศทางการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญ ประกอบกับการที่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาดังกล่าว ย่อมส่งผลต่อทิศทางการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้แล้วการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ รวมถึงปัจจัยด้านการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ยังเป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อภาคการท่องเที่ยวของไทยด้วยเช่นกัน

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดเลยบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรม และเพื่อตอบสนองเป้าหมายการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ เป็นไปตามมติ ครม. โดยเฉพาะที่ให้จังหวัดเลยเป็นโครงการนำร่องก่อนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการจัดทำแผนขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่พิเศษเลย โดยมีการทบทวนแผนแม่บทบูรณาการการบริหารการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลยที่ได้จัดทำขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 รวมไปถึงการวิเคราะห์ความสำเร็จในปัจจุบัน ทั้งในเชิงการขับเคลื่อนโครงการ ตัวชี้วัดค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ เช่น ข้อมูลรายได้ จำนวนนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ระยะเวลาพักเฉลี่ย การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของพื้นที่พิเศษเลย เป็นต้น เพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน 10 ปี และเชื่อมโยงถึงกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561– 2580) ตลอดจนจังหวัดเลยเป็นหนึ่งในจังหวัดในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

จึงควรมีการจัดทำแนวทางในการบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิต
กลุ่มแม่น้ำโขง โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อจัดทำแผนขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่พิเศษเลยโดยมีการทบทวนแผน
แม่บทบูรณาการการบริหารการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ
ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมในการยกระดับโดยจัดทำแนวทางในการบูรณาการความร่วมมือการ
พัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำโขง

2.3 เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนแม่บทบูรณาการการบริหารการพัฒนาเพื่อ
การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลยในระยะแรก และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของพื้นที่พิเศษเลย เพื่อ
วางแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.4 เพื่อดำเนินการสร้างภาพลักษณ์ให้พื้นที่พิเศษเลยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเมืองแห่งการ
พักผ่อนมาตรฐานสากล

3. พื้นที่ดำเนินการ

เป็นการดำเนินการในพื้นที่พิเศษเลย 9 อำเภอ ได้แก่ เมืองเลย เชียงคาน ท่าลี่ ภูกระดึง ภูเรือ
ภูหลวง ด่านซ้าย หนองหิน และนาแห้ว เพื่อเตรียมความพร้อมในการยกระดับพื้นที่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว
วิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เป็นการบริการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษของ อพท. และเพื่อเตรียม
ความพร้อมในการยกระดับพื้นที่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นพื้นที่พิเศษ ตามการปรับโครงสร้างพื้นที่พิเศษใน
9 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว (คลัสเตอร์) ตามพระราชกฤษฎีกาแก้ไข การจัดตั้ง อพท. ที่จะประกาศใช้ในอนาคต

4. กลุ่มเป้าหมาย

ชุมชน นักท่องเที่ยว หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา/นักวิชาการ ภาคี
เครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการฯ

5. วิธีการดำเนินงาน

รูปที่ 5.1 เป็นการสรุปภาพรวมของการทำงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เป็นการจัดทำแผนขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเริ่มจาก
การศึกษาและสำรวจสถานการณ์แนวโน้มการท่องเที่ยว จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและสำรวจมา
ประเมินและวิเคราะห์ความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ แล้วจึงจัดทำรายงานความสำเร็จของแผนแม่
บทฯ จัดทำแผนขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนฯ และจัดทำแผนปฏิบัติงาน/โครงการ

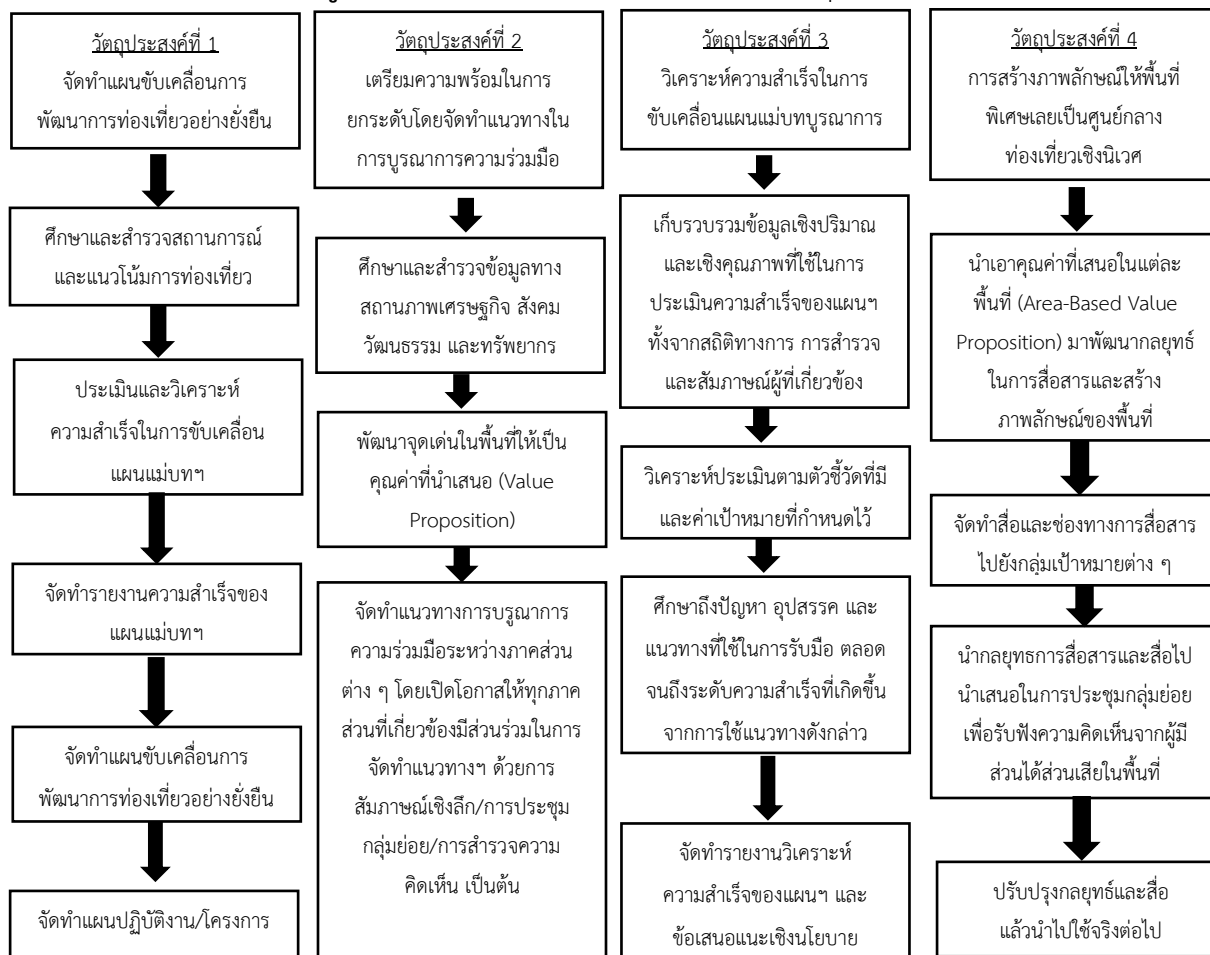
วัตถุประสงค์ที่ 2 ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในการยกระดับโดยจัดทำแนวทางในการบูรณาการความ
ร่วมมือ เริ่มจากการศึกษาและสำรวจข้อมูลทางสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากร เพื่อนำมา
พัฒนาจุดเด่นในพื้นที่ให้การเป็นคุณค่าที่น่าเสนอ (Value Proposition) รวมถึงการจัดทำแนวทางการบูรณาการ

ความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแนวทาง ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก/การประชุมกลุ่มย่อย/การสำรวจความคิดเห็น เป็นต้น

วัตถุประสงค์ที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนแม่บทบูรณาการ โดยเริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อใช้ในการประเมินความสำเร็จของแผนแม่บทฯ ทั้งจากสถิติทางการ การสำรวจ และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์และประเมินตามตัวชี้วัดที่มีและค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางที่ใช้ในการรับมือ ตลอดจนจนถึงระดับความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการใช้แนวทางดังกล่าว เพื่อจัดทำรายงานวิเคราะห์ความสำเร็จของแผนแม่บทฯ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

วัตถุประสงค์ที่ 4 เป็นการสร้างภาพลักษณ์ให้พื้นที่พิเศษเลยเป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเริ่มจากการนำคุณค่าที่นำเสนอในแต่ละพื้นที่ (Area-Based Value Proposition) มาพัฒนากลยุทธ์ในการสื่อสารและสร้างภาพลักษณ์ของพื้นที่ แล้วจึงจัดทำสื่อและช่องทางการสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เพื่อนำกลยุทธ์การสื่อสารและสื่อไปนำเสนอในการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เพื่อปรับปรุงกลยุทธ์และสื่อแล้วจึงนำไปใช้จริงต่อไป

รูปที่ 5.1 ภาพรวมของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

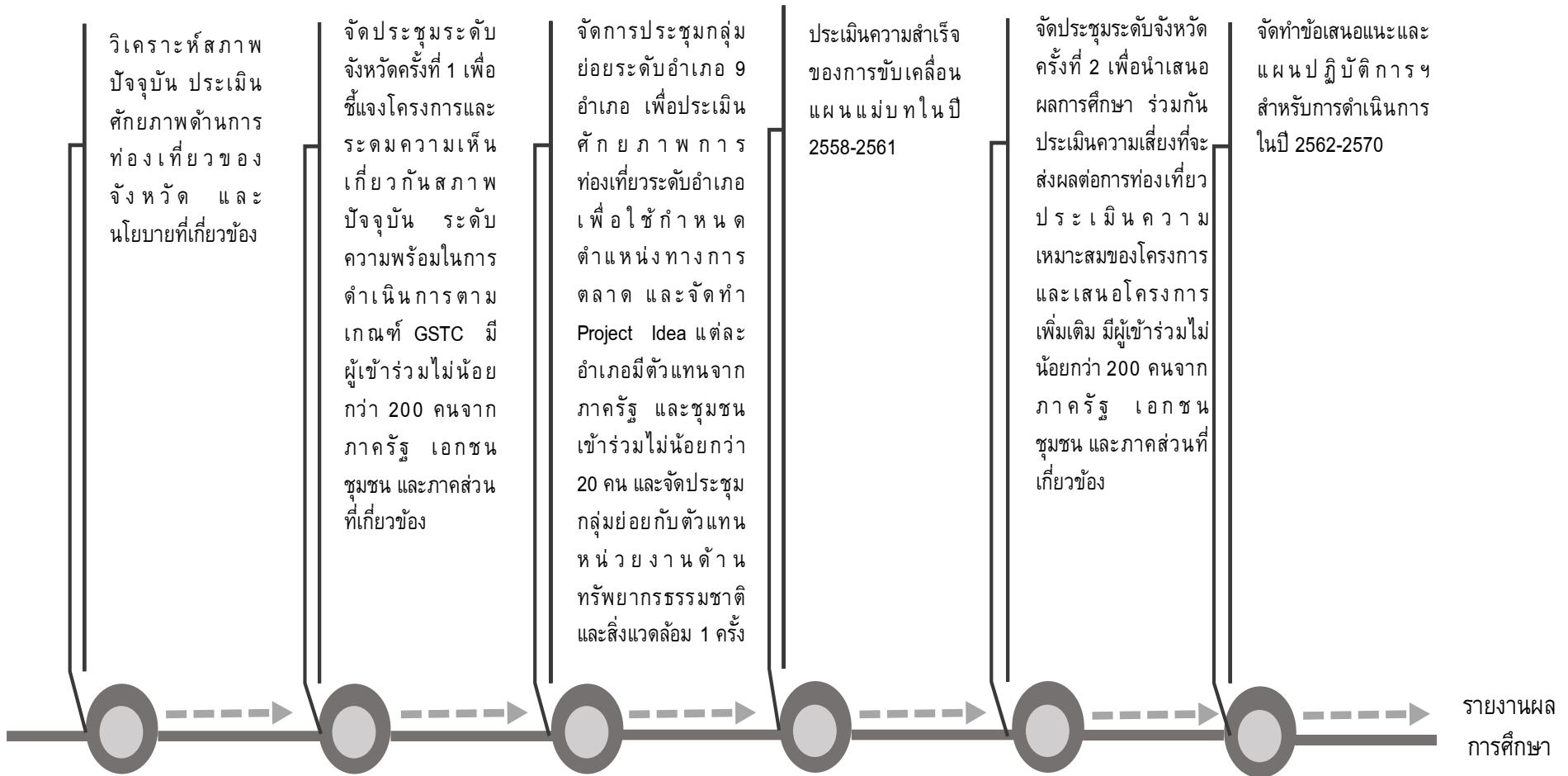

ที่มา : คณะผู้วิจัย

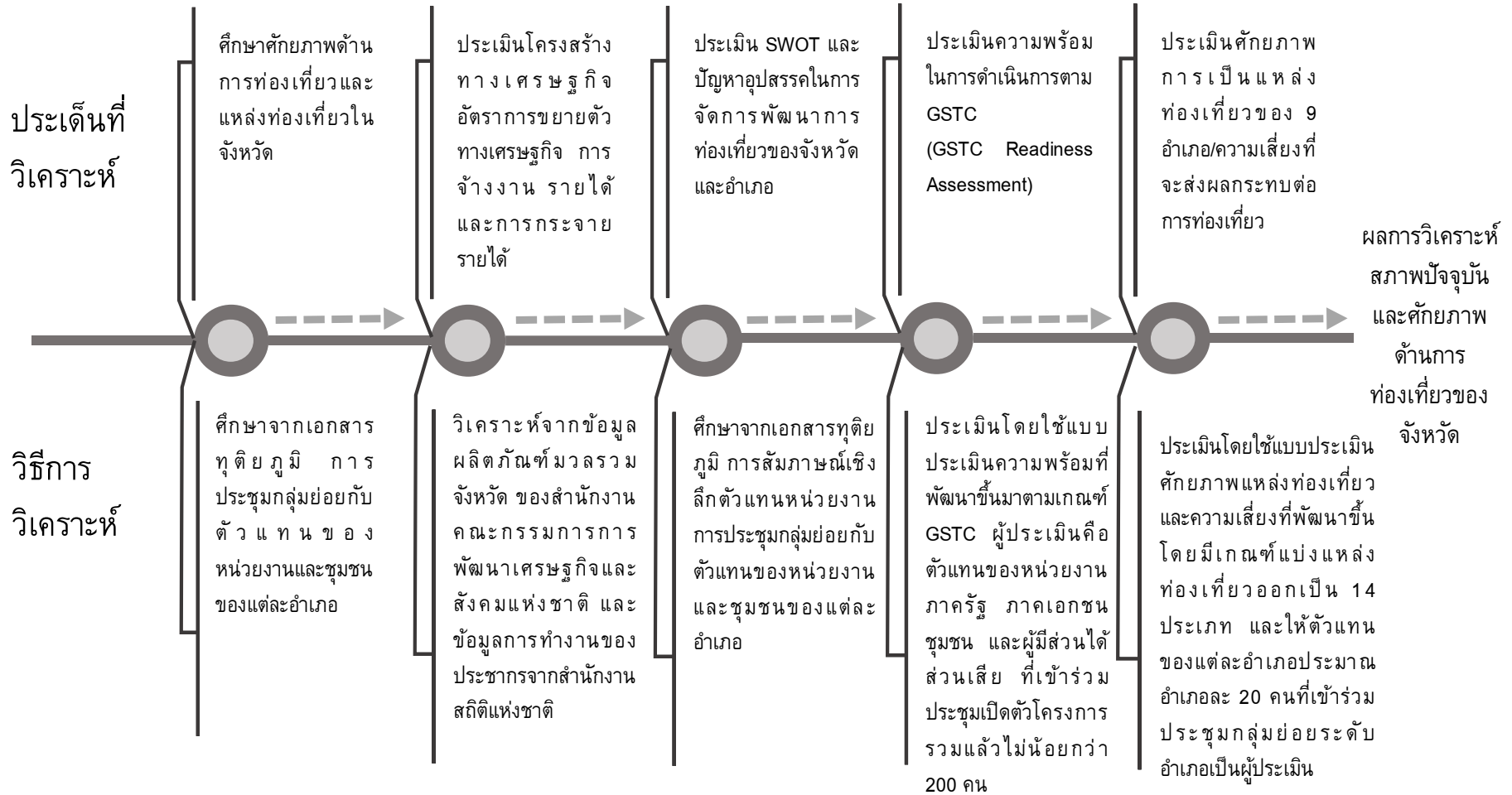
รูปที่ 5.2 แสดงขั้นตอนของการวิเคราะห์และรับฟังความคิดเห็น โดยเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด และนโยบายที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงมีการจัดประชุมระดับจังหวัดครั้งที่ 1 เพื่อชี้แจงโครงการและระดมความเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ประเมินระดับความพร้อมในการดำเนินการตามเกณฑ์ GSTC มีผู้เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 200 คนจากภาครัฐ เอกชน ชุมชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หลังจากการจัดประชุมระดับจังหวัดแล้ว มีการจัดประชุมกลุ่มย่อยระดับอำเภอ 9 อำเภอ เพื่อประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวระดับอำเภอซึ่งจะนำมาใช้กำหนดตำแหน่งทางการตลาด และจัดทำร่างโครงการ (Project Idea) ของแต่ละอำเภอ โดยมีตัวแทนจากภาครัฐ และชุมชน เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 20 คน นอกจากนี้แล้ว ยังมีการจัดประชุมกลุ่มย่อยกับตัวแทนหน่วยงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1 ครั้ง จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ และข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิมาใช้ในการประเมินความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนแม่บทในปี 2 5 5 8 -2 5 6 1 แล้วจึงจัดประชุมระดับจังหวัดครั้งที่ 2 เพื่อนำเสนอผลการศึกษา ร่วมกันประเมินความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ประเมินความเหมาะสมของโครงการ และเสนอโครงการเพิ่มเติม มีผู้เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 200 คนจากภาครัฐ เอกชน ชุมชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปจัดทำข้อเสนอแนะและแผนปฏิบัติการฯ สำหรับการดำเนินการในปี 2562-2570 ต่อไป

สำหรับขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดศึกษา จะเริ่มด้วยการศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดจากเอกสารทุติยภูมิ การประชุมกลุ่มย่อยกับตัวแทนของหน่วยงานและชุมชนของแต่ละอำเภอ แล้วจึงทำการประเมินโครงสร้างทางเศรษฐกิจ อัตรากาขยายตัวทางเศรษฐกิจ การจ้างงาน รายได้ และการกระจายรายได้ ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และข้อมูลการทำงานของประชากรจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาใช้ประกอบการศึกษา มีการประเมิน SWOT และปัญหาอุปสรรคในการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดและอำเภอ การสัมภาษณ์เชิงลึกตัวแทนหน่วยงาน การประชุมกลุ่มย่อยกับตัวแทนของหน่วยงานและชุมชนของแต่ละอำเภอ ประเมินความพร้อมในการดำเนินการตาม GSTC (GSTC Readiness Assessment) ซึ่งประเมินโดยใช้แบบประเมินความพร้อมที่พัฒนาขึ้นมาตามเกณฑ์ GSTC ผู้ประเมินคือ ตัวแทนของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เข้าร่วมประชุมเปิดตัวโครงการ รวมแล้วไม่น้อยกว่า 200 คน แล้วจึงมีการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวของ 9 อำเภอและความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว รายละเอียดตามที่แสดงไว้ในรูปที่ 5.3

รูปที่ 5.2 ขั้นตอนของการวิเคราะห์และรับฟังความคิดเห็น

รูปที่ 5.3 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด

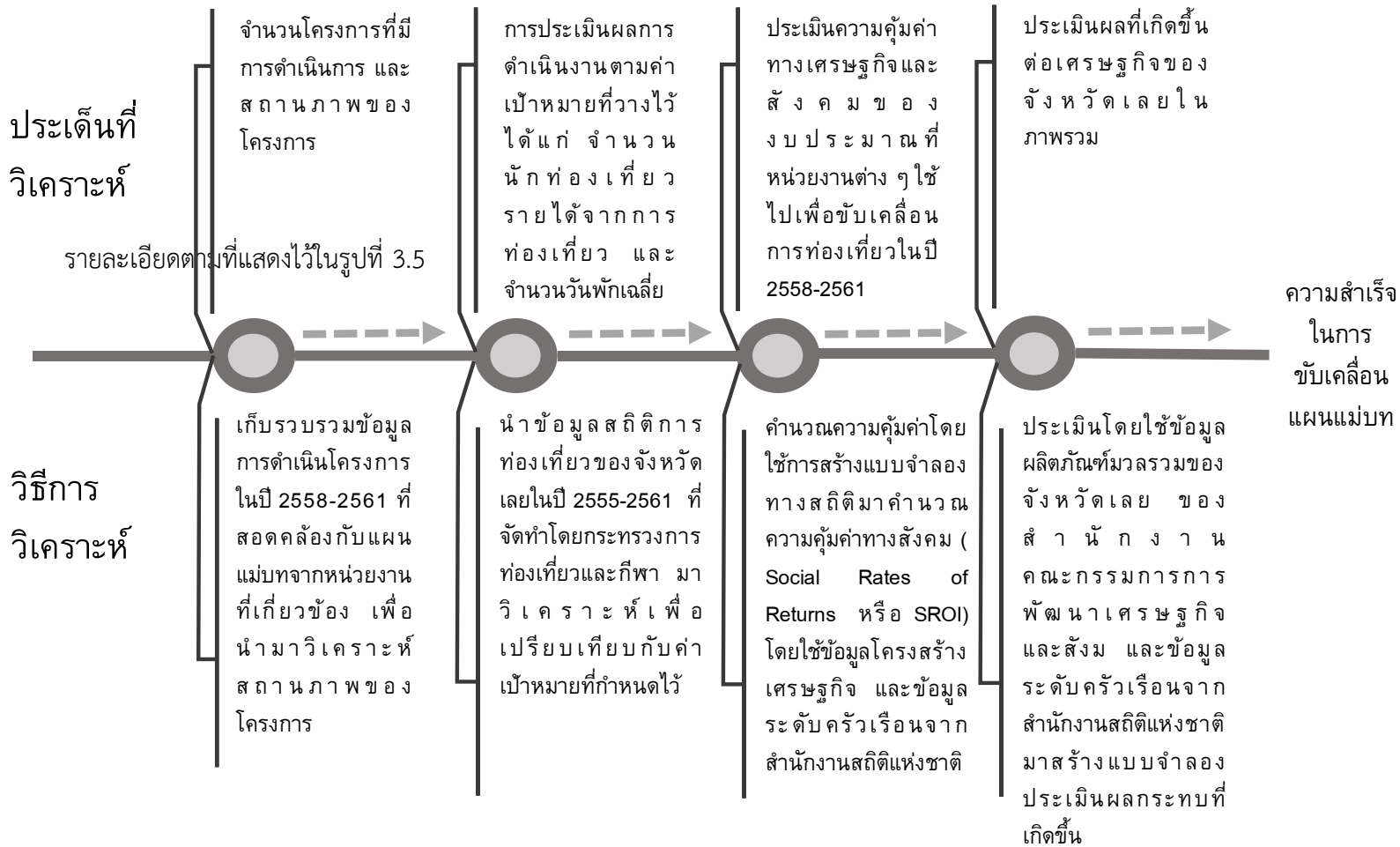

ขั้นตอนการวิเคราะห์ความสำเร็จของแผนการขับเคลื่อนแผนแม่บทได้แสดงไว้ในรูปที่ 5.4 โดยเริ่มจากการรวบรวมจำนวนโครงการที่มีการดำเนินการ และสถานภาพของโครงการ ซึ่งเป็นเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินโครงการในปี 2558-2561 ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยว และจำนวนวันพักเฉลี่ย จะนำข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดเลยในปี 2555-2561 ที่จัดทำโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้สำหรับประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของงบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ ใช้จ่ายเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวในปี 2558-2561 นั้น คำนวณโดยใช้การสร้างแบบจำลองทางสถิติมาคำนวณความคุ้มค่าทางสังคม (Social Rates of Returns หรือ SROI) โดยใช้ข้อมูลโครงสร้างเศรษฐกิจ และข้อมูลระดับครัวเรือนจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำหรับประเมินผลที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเลยในภาพรวม นั้น ประเมินโดยใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเลยของสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมและข้อมูลระดับครัวเรือนจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาสร้างแบบจำลองประเมินผลที่เกิดขึ้น แล้วจึงนำผลที่ได้ไปประเมินความสำเร็จของการขับเคลื่อนตามแผนแม่บท

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากจังหวัดเลยมีตำแหน่งทางการตลาดในภาพรวมที่ชัดเจนอยู่แล้ว แต่ยังไม่มีการกำหนดตำแหน่งทางการตลาดในระดับอำเภอให้สอดคล้องกัน ทำให้แต่ละอำเภอยังขาดแนวทางในการพัฒนาที่ชัดเจน จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์และกำหนดตำแหน่งทางการตลาดในระดับอำเภอโดยเริ่มจากการใช้ผลการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละอำเภอที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อยระดับอำเภอมาวิเคราะห์ควบคู่ไปกับการเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ประกอบไปด้วย นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว 9 คน ตัวแทนจากผู้ประกอบวิชาชีพนำเที่ยว 6 คน เพื่อให้ความเห็นในเชิงวิชาการและผู้มีประสบการณ์ตรงในการจัดการท่องเที่ยว ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจะมีเงื่อนไขว่าต้องเคยมาเที่ยวจังหวัดเลยแล้วอย่างน้อย 1 ครั้งภายในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ข้อมูลเหล่านี้จะนำไปวิเคราะห์ร่วมกับผลการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามที่แสดงไว้ในรูปที่ 5.5

รูปที่ 5.4 การวิเคราะห์ความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนแม่บท

รูปที่ 5.5 การกำหนดตำแหน่งทางการตลาดระดับอำเภอ 9 อำเภอให้สอดคล้องกับตำแหน่งทางการตลาดในภาพรวมของจังหวัดเลย

6. ผลการศึกษา

6.1 โครงการที่มีการดำเนินการ

เนื้อหาในส่วนนี้เป็นการสรุปจากเอกสารรายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย ที่จัดทำโดย อพท. ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2562 โดยหากจำแนกโครงการตามยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ จะมีโครงการจำนวน 189 โครงการ วงเงินลงทุน 3,077.40 ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในช่วงระยะเวลา 10 ปีของการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย แผนงานและโครงการ โดยมีรายละเอียดตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 6.1 โดยโครงการที่ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเลย รวมทั้งสิ้น 189 โครงการ จำแนกตามยุทธศาสตร์ที่ 1 จำนวน 34 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 จำนวน 82 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 จำนวน 15 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 4 จำนวน 5 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 5 จำนวน 21 โครงการ และยุทธศาสตร์ที่ 6 จำนวน 32 โครงการ โดยโครงการที่ได้มีการดำเนินการตามแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย มีการขับเคลื่อนไปแล้ว 94 โครงการ แบ่งเป็น โครงการที่รับผิดชอบโดย อพท.5 จำนวน 23 โครงการ และโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น จำนวน 71 โครงการ

ตารางที่ 6.1 จำนวนโครงการ จำแนกตามยุทธศาสตร์

ลำดับ	ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ
1	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรณี และสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่ได้คุณภาพมาตรฐานอย่างยั่งยืน	34
2	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นโดยไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	82
3	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การจัดหาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การสร้างสรรค์และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ได้มาตรฐานของสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มรายได้และเศรษฐกิจชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตบนฐานความรู้ด้วยการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน	15
4	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การฟื้นฟูอนุรักษ์และเผยแพร่วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม	5
5	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การฝึกอบรม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้องและเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อแหล่งท่องเที่ยวขณะเดียวกันก็ไม่กระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ	21

ลำดับ	ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ
6	ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลยในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ในการสร้างความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวคุณภาพให้มาท่องเที่ยวเมืองเลย การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว และติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเลย	32
	รวมทุกยุทธศาสตร์	189

ที่มา : คณะผู้วิจัยสรุปจากแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย และหน่วยงานที่ได้สัมภาษณ์เพิ่มเติม

6.2 การประเมินผลในการดำเนินการตามแผนแม่บทเทียบกับค่าเป้าหมาย

เป้าหมายที่ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.96 ต่อปี ในช่วง 10 ปีแรกของการดำเนินการแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเลยช่วงปี 2555 ถึง 2561 จะเห็นได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2555 เท่ากับ 1,365,772 คน และเพิ่มขึ้นเป็น 2,256,432 ในปี 2561 โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวไทย หากพิจารณาอัตราการขยายตัวเฉลี่ยของจำนวนนักท่องเที่ยวตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 8.3 อัตราการขยายตัวเฉลี่ย 3 ปี ในช่วงปี 2558 ถึง 2561 มีค่าร้อยละ 5.29 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดอัตราการขยายตัวเฉลี่ยไว้ที่ร้อยละ 5.96 ต่อปี

เป้าหมายที่ 2 มีการเข้าพักเฉลี่ยเพิ่มเป็น 3.53 วัน ภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่และเน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในช่วง 10 ปีแรกของการดำเนินการแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย ข้อมูลจำนวนวันเข้าพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเลยช่วงปี 2559 ถึง 2561 ตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 8.5 มีจำนวนที่ค่อนข้างคงที่อยู่ในช่วง 2.23 ถึง 2.25 วัน ทำให้ค่าเฉลี่ย 3 ปีเท่ากับ 2.24 จึงมีค่าต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้เท่ากับ 3.53 วัน

เป้าหมายที่ 3 รายได้จากการท่องเที่ยวมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 35.6 ต่อปี ในช่วง 10 ปีแรกของการดำเนินการแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย สำหรับด้านรายได้จากการท่องเที่ยว นั้น ข้อมูลในตารางที่ 8.6 แสดงให้เห็นว่ารายได้เพิ่มขึ้นจาก 2,200.01 ล้านบาทในปี 2555 เป็น 4,668.34 ล้านบาทในปี 2561 และข้อมูลจากอัตราการขยายตัวของรายได้ในตารางที่ 8.6 แสดงให้เห็นว่าอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 3 ปี มีค่าร้อยละ 21.01 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 35.6 ต่อปี

6.3 ผลที่มีต่อเศรษฐกิจของจังหวัดในภาพรวม

ผลที่มีต่อเศรษฐกิจในภาพรวมจากโครงการเหล่านี้ จะวิเคราะห์จากผลทางตรงที่เกิดจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นโดยตรงจากโครงการเท่านั้น ในการประมาณค่าจะเริ่มด้วยการคำนวณตัวคูณทวี

รายจ่าย โดยสามารถคำนวณได้จากสูตร $Multiplier = 1/(1-MPC)$ โดยที่ MPC คือสัดส่วนระหว่างรายได้อัตรารายจ่าย จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในปี 2560 พบว่า สัดส่วนดังกล่าวของจังหวัดเลยคิดเป็นร้อยละ 88.55 ตามที่ได้อธิบายไว้ในส่วนการคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เป็นผลโดยตรงจากโครงการ มูลค่าที่จะเกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจในภาพรวมจึงเท่ากับรายได้ที่เพิ่มขึ้นคูณด้วยตัวคูณทวี $= (1/1-0.8324) \times 2,090.58$ ล้านบาท = 12,472.04 ล้านบาท หรือประมาณ 3,118.01 ล้านบาทต่อปี ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบุว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเลยในปี 2560 มีค่าประมาณ 52,669.57 ล้านบาท เมื่อนำผลของโครงการตามแผนแม่บทฯ เข้าไปคำนวณด้วย จะพบว่า โครงการนี้มีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจของจังหวัดเลยขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 5.92 ต่อปี

6.4 การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมจากการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2558-2562

การศึกษาพบว่ามูลค่ารวมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผนฯ ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีค่าประมาณ 6,564.84 ล้านบาท เมื่อนำมาเทียบกับมูลค่าปัจจุบันของงบประมาณที่ใช้ใน 87 โครงการจำนวน 1,430.3 ล้านบาท จะพบว่าอัตราผลตอบแทนทางสังคม (Social Returns on Investment : SROI) จะมีค่าเท่ากับ 1 : 4.59 หมายความว่า เงินงบประมาณโครงการ 1 บาท จะให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมเท่ากับ 4.59 บาทในช่วงปี 2558 ถึง 2561 สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินโครงการตามแผนแม่บทฯ มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ รายละเอียดตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.2 มูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมจากการดำเนินโครงการตามแผนแม่บทฯ ในปี พ.ศ. 2558-2562

ด้านที่ประเมิน	มูลค่า (ล้านบาท)
มูลค่าปัจจุบันของมูลค่าทางเศรษฐกิจ	2,090.58
มูลค่าทางสังคม	
การเรียนรู้ต่อ	3,780
สุขภาพ	181
ภาระหนี้	513
รวมมูลค่าปัจจุบันทางสังคม	4,474
มูลค่าปัจจุบันของมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม	6,564.84
มูลค่าปัจจุบันของงบประมาณที่ใช้	1,430.3
อัตราผลตอบแทนทางสังคม (SROI)	1 : 4.59

ที่มา: คำนวณโดยคณะผู้วิจัย

7. แผนที่นำทาง (Road Map) ของแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ. 2563 – 2570

ทิศทางการดำเนินการในช่วงระยะเวลาที่เหลือจะสอดคล้องกับแผนที่นำทาง (Road Map) ของแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ. 2563 – 2570 จะแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ช่วงเวลาด้วยกัน ตามที่แสดงไว้ในรูปที่ 7.1 และมีตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2563 – 2565 เป็นช่วงของการกระตุ้นอุปสงค์การท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวคุณภาพ ควบคู่ไปกับการพัฒนาปัจจัยด้านอุปทานการท่องเที่ยว ด้วยการสื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและตำแหน่งทางการตลาดของแต่ละอำเภอ การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์และการรับรู้ของกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจังหวัด และตำแหน่งทางการตลาดรายอำเภอ มีการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวรายอำเภอ/ชุมชน รวมถึงการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเพิ่มเติม ที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ และระหว่างอำเภอ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มทางเลือกในการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายกว่าเดิม มีการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบให้ได้เกณฑ์มาตรฐานสากล คือ อำเภอเชียงคานให้ผ่านเกณฑ์ GSTC และอำเภอด่านซ้ายให้ผ่านเกณฑ์ UCCN พร้อมกันนั้น จะต้องมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับเกณฑ์ GSTC เกณฑ์ UCCN และมาตรฐานการท่องเที่ยวอื่น ๆ ยกกระดับคุณภาพโรงแรมและที่พักให้มีคุณภาพสูงขึ้น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในระดับอำเภอ รวมถึงการมีระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบัน

ผลที่จะเกิดขึ้นในระยะที่ 1 (Mile Stone1) จำนวนนักท่องเที่ยวคุณภาพเพิ่มขึ้น มีแหล่งท่องเที่ยวต้นแบบในพื้นที่พิเศษตามเกณฑ์ GSTC ที่ได้รับรางวัล Sustainable Destinations Top 100 โดย ITB Berlin และ Green Destination (GSTC Accredited) มีบุคลากร และมีสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์มาตรฐานสากล

ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2568 ยกกระดับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดเลยให้อยู่ในระดับสากล ซึ่งจะเริ่มจากการทบทวนแผนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ. 2563 – 2570 ในช่วงที่ 1 เพื่อปรับปรุงแผนฯ ควบคู่ไปกับการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวรายอำเภอ/ชุมชน รวมถึงการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ และระหว่างอำเภอ ตามมาตรฐานสากล มีการเพิ่มจำนวนพื้นที่ต้นแบบที่ผ่านเกณฑ์ GSTC เพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับเกณฑ์ GSTC เกณฑ์ UCCN และมาตรฐานอื่น ๆ ยกกระดับคุณภาพโรงแรมและที่พักในแหล่งท่องเที่ยวหลักให้มีคุณภาพสูงขึ้น มีการเพิ่มจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวในระดับอำเภอ (Landmark) ตลอดจนจนถึงการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ในระดับสากลในการที่จังหวัด

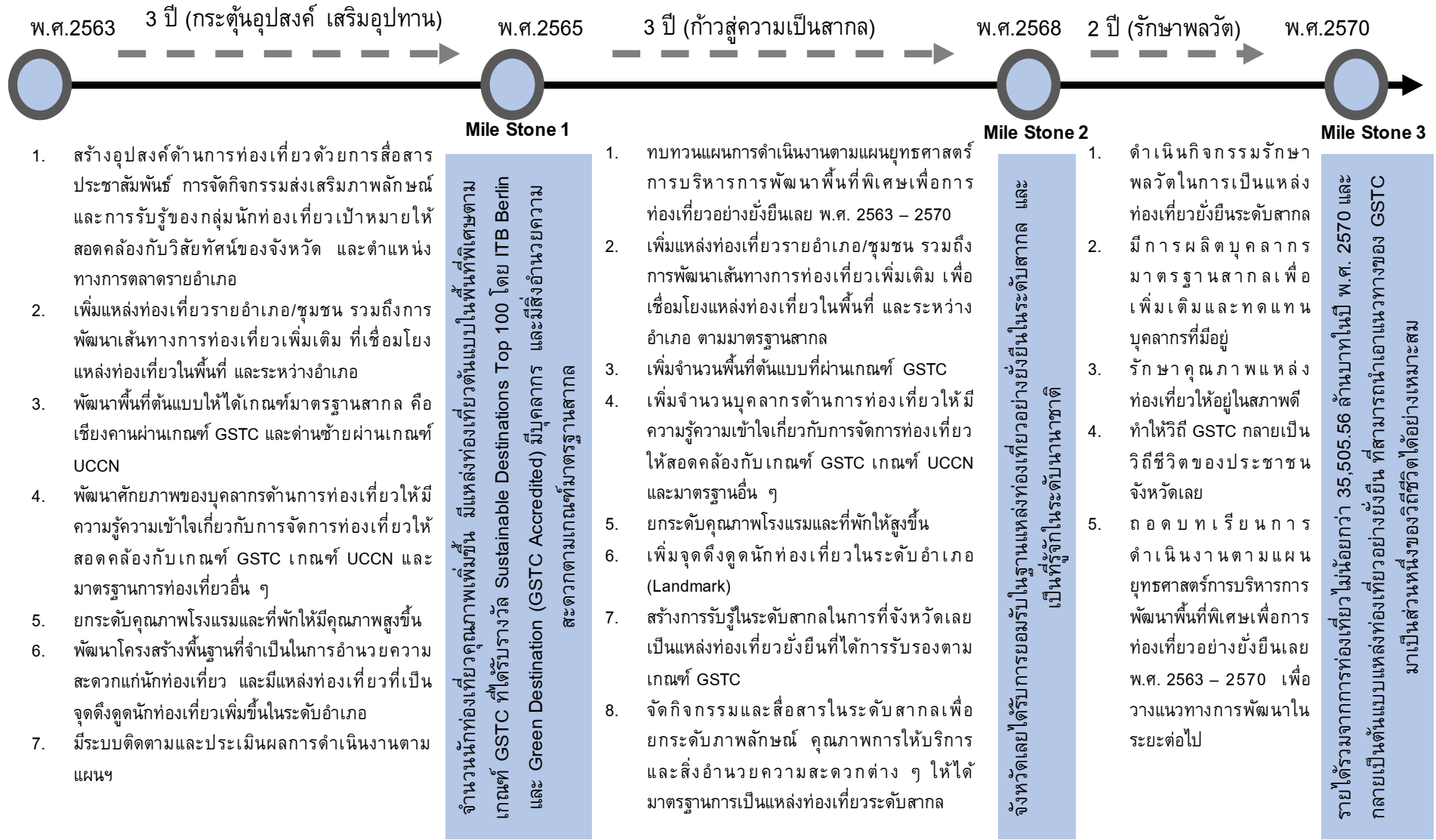
เลยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่ได้การรับรองตามเกณฑ์ GSTC มีจัดกิจกรรมและดำเนินการสื่อสารในระดับสากลเพื่อยกระดับภาพลักษณ์ คุณภาพการให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานการเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับสากล

ผลที่จะเกิดขึ้นในระยะที่ 2 (Mile Stone2) จังหวัดเลยได้รับการยอมรับในฐานะแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระดับสากล และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2569 – 2570 การรักษาพลวัตด้านการท่องเที่ยว ด้วยการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพลวัตในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนระดับสากล เช่น การจัดกิจกรรมการสื่อสารประชาสัมพันธ์ การผลิตบุคลากรมาตรฐานสากลเพื่อเพิ่มเติมและทดแทนบุคลากรที่มีอยู่ การรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพดี รวมถึงการทำให้วิถี GSTC กลายเป็นวิถีชีวิตของประชาชนจังหวัดเลย และมีการถอดบทเรียนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ. 2563 – 2570 เพื่อวางแนวทางการพัฒนาในระยะต่อไป

ผลที่จะเกิดขึ้นในระยะที่ 3 (Mile Stone3) รายได้รวมจากการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 35,505.56 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2570 และกลายเป็นต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ที่สามารถนำเอาแนวทางของ GSTC มาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสม

รูปที่ 7.1 แผนที่นำทาง (Road Map) ของแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ. 2563 – 2570

8. กระบวนการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์

กระบวนการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ.2563 – 2570 เริ่มจากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์/แผนงานที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ ระดับหน่วยงาน และระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจังหวัดเลยที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดเลย 4 ปี พ.ศ. 2561 – 2564 แล้วจึงเชื่อมโยงมาสู่ยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลยทั้ง 6 ข้อ

ในการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ.2563 – 2570 จะให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ จึงได้จัดให้มีการประชุมเพื่อชี้แจงการทำงานและการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Working Group) ในระดับจังหวัด 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 426 คน มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Working Group) กับหน่วยงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 35 คน การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Working Group) รายอำเภอ ทั้ง 9 อำเภอ มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 284 คน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ความพร้อมของพื้นที่ในการดำเนินการตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC) การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว การประเมินความเสี่ยง และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้แล้ว ยังมีการประมวลความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว การสื่อสาร และการตลาด รวมทั้งสิ้น 15 คน และการสำรวจความเห็นของนักท่องเที่ยวจำนวน 3,021 คน เพื่อกำหนดประเด็นในการพัฒนารวมถึงการกำหนดตำแหน่งทางการตลาดในระดับอำเภอเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา จากนั้นจึงร่วมกันเขียนโครงการ (Project Idea) ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับชุมชน โดยพิจารณาถึงยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลยทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ เกณฑ์ GSTC และเกณฑ์เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก (UNESCO Creative Cities Network - UCCN) รวมเป็นจำนวนโครงการทั้งสิ้น 228 โครงการ เป็นโครงการระดับจังหวัด 69 โครงการ เป็นโครงการระดับพื้นที่ (อำเภอ/ชุมชน) 159 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,558.226 ล้านบาท

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่พิเศษเลยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สามารถบรรลุผลตามที่กำหนดไว้ จำเป็นจะต้องมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องรวมถึงตัวชี้วัดความสำเร็จในระดับแผนงาน โดยประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์สามารถแยกออกเป็น 14 กลยุทธ์ 21 แผนงาน และมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 38 ตัวชี้วัด

ร า ย ล ะ เ อี ย ด ต ำ ม ที่ แ ส ด ง ไ ว้ ใน ต ำ ร ำ ง ที่ 8 .

ตารางที่ 8.1 ประเด็นยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรณี และ สิ่งแวดล้อมสู่การเป็น แหล่งเรียนรู้ทาง ธรรมชาติที่ได้คุณภาพ มาตรฐานอย่างยั่งยืน	ป1.1 ผู้มีส่วนได้ส่วน เสียในพื้นที่เป้าหมาย สามารถอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรณีและ สิ่งแวดล้อมสู่การเป็น แหล่งเรียนรู้ทาง ธรรมชาติที่ได้คุณภาพ มาตรฐานอย่างยั่งยืน ป1.2 มีแหล่งเรียนรู้ทาง ธรรมชาติที่ได้คุณภาพ มาตรฐานตามเกณฑ์ ความยั่งยืน	กลยุทธ์ที่ 1.1 การ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรณี และ สิ่งแวดล้อม	ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรณีและ สิ่งแวดล้อม ได้รับการ ดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถใช้ ประโยชน์ด้านการ ท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน	ผ1.1.1 แผนงานด้าน การอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรณี และ สิ่งแวดล้อมอย่าง ยั่งยืน ผ1.1.2 แผนงานด้าน การใช้ประโยชน์จาก การท่องเที่ยวที่ได้ คุณภาพมาตรฐาน อย่างยั่งยืน	ย1.1.1 ร้อยละของโครงการที่ ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อย กว่าร้อยละ 75 ของโครงการ ทั้งหมดตามแผนงาน ย1.1.2 ร้อยละของจำนวน แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการ อนุรักษ์และฟื้นฟูมีไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของแหล่ง ท่องเที่ยวทั้งหมดที่ต้องการ พัฒนา ย.1.1.3 ร้อยละของจำนวน แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นไปตาม เกณฑ์ของ GSTC มีไม่น้อย กว่าร้อยละ 75 ของแหล่ง ท่องเที่ยวทั้งหมดที่ได้รับการ ประเมิน
		กลยุทธ์ที่ 1.2 การพัฒนา แหล่งเรียนรู้ทาง	มีแหล่งเรียนรู้ที่สามารถ ถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อ	ผ1.2.1 แผนงานด้าน การพัฒนาแหล่ง	ย1.2.1 ร้อยละของโครงการ ที่ได้รับการดำเนินการมีไม่

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
		ธรรมชาติที่ได้คุณภาพมาตรฐานอย่างยั่งยืน	ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้	เรียนรู้ทางธรรมชาติที่ได้คุณภาพมาตรฐานอย่างยั่งยืน ผ1.2.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้จากแหล่งเรียนรู้สู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการทั้งหมดตามแผนงาน ย1.2.2 มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่เป็นไปตามเกณฑ์ GSTC ไม่น้อยกว่า 27 แห่งใน 9 อำเภอเป้าหมาย (อำเภอละ 3 แห่ง) ย1.2.3 ร้อยละของประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจัดทาส่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมของท้องถิ่น	ป2.1 เพื่อให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมในพื้นที่เป้าหมายใน 9 อำเภอ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวที่	กลยุทธ์ที่ 2.1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจัดทาส่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	พื้นที่เป้าหมายใน 9 อำเภอ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยไม่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมและ	ผ2.1.1 แผนงานด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผ2.1.2 แผนงานด้านการจัดทาส่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	ย2.1.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการตามแผน ย2.1.2 ร้อยละของจำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับการพัฒนา / จัดทาส่ง

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยไม่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ป2.2 แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนมีการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมที่มีคุณภาพ และเป็นการจัดการโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติจนส่งผลกระทบต่อความยั่งยืน		สิ่งแวดล้อมในพื้นที่		อำนวยความสะดวกมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของแห่งท่องเที่ยวทั้งหมดที่คัดเลือกไว้เพื่อการพัฒนา
		กลยุทธ์ที่ 2.2 การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นโดยไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	ชุมชนสามารถจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมที่มีคุณภาพ และเป็นการจัดการโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติจนส่งผลกระทบต่อความยั่งยืน	ผ2.2.1 แผนงานด้านจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมท้องถิ่นให้สอดคล้องกับต้องการของชุมชน	ย2.2.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการตามแผน ย2.2.2 ร้อยละของชุมชนที่มีความสามารถในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมของท้องถิ่นมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของชุมชนเป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การจัดหาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ป3.1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีศักยภาพได้รับการพัฒนาให้ได้เกณฑ์มาตรฐานด้านการท่องเที่ยว ป3.2 มีการสร้างสรรค์และมีการนำภูมิปัญญา	กลยุทธ์ที่ 3.1 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การจัดหาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่และมีการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ผ3.1.1 แผนงานด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการท่องเที่ยวโดยชุมชน ผ3.1.2 แผนงานด้านการจัดหาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิง	ย3.1.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการตามแผน ย3.1.2 ชุมชนที่มีแผนงานด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ได้มาตรฐานของสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มรายได้และเศรษฐกิจชุมชนและยกระดับคุณภาพชีวิต	ท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ได้มาตรฐานของสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน			นิเวศ	ระยะ 5 ปีและได้ถูกนำไปใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของชุมชนเป้าหมาย ย3.1.3 จำนวนเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับการพัฒนามีไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเส้นทางเป้าหมายที่กำหนดขึ้น
บนฐานความรู้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน	บนฐานความรู้ด้วยการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน	กลยุทธ์ที่ 3.2 การสร้างสรรค์และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ได้มาตรฐานของสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	มีการผลิตภัณ์หรือบริการที่เกิดจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาที่ได้มาตรฐานสามารถเพิ่มรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	ผ3.2.1 แผนงานด้านการสร้างสรรค์และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ได้มาตรฐาน ผ3.2.2 แผนงานด้านการเพิ่มรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนจากผลิตภัณ์และบริการของชุมชน	ย3.2.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการตามแผน ย3.2.2 จำนวนผลิตภัณ์และบริการที่ได้รับการสร้างสรรค์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของผลิตภัณ์และบริการที่มีศักยภาพเพียงพอจะนำมาพัฒนา ย3.2.3 รายได้ของครัวเรือน

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
					เฉพาะส่วนที่ได้ประโยชน์ โดยตรงจากการพัฒนา ผลิตภัณฑ์และบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ต่อปี
		กลยุทธ์ที่ 3.3 การยกระดับคุณภาพชีวิตบนฐานความรู้ด้วยการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน	สมาชิกในชุมชนมีรายได้จากการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน	ผ3.3.1 แผนงานด้านการเพิ่มรายได้ด้วยการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน	ย3.3.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการตามแผน ย3.3.2 รายได้ที่ได้จากการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนของครัวเรือนที่เข้าร่วมกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ต่อปี
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาอนุรักษ์และเผยแพร่วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้และส่งเสริม	ป4.1 เพื่อให้ชุมชนสามารถจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟู อนุรักษ์และ	กลยุทธ์ที่ 4.1 การฟื้นฟูอนุรักษ์และเผยแพร่วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น	ชุมชนมีกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟู อนุรักษ์และเผยแพร่วิถีชีวิต	ผ4.1.1 แผนงานด้านการฟื้นฟู อนุรักษ์และเผยแพร่วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น	ย4.1.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการทั้งหมดตามแผนงาน ย4.1.2 ร้อยละของกิจกรรม/โครงการการฟื้นฟู อนุรักษ์ และเผยแพร่วิถีชีวิต ประเพณี

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
การท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม	<p>เผยแพร่วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น</p> <p>ป4.2 ชุมชนสามารถจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม</p>		ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น		<p>วัฒนธรรมท้องถิ่นมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของประเภทของวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ต้องการจะฟื้นฟู</p>
		<p>กลยุทธ์ที่ 4.2 การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม</p>	<p>ชุมชนสามารถจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม</p>	<p>ผ4.2.1 แผนงานด้านการเรียนรู้และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน</p>	<p>ย4.2.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการทั้งหมดตามแผนงาน</p> <p>ย4.2.2 ร้อยละชุมชนที่สามารถจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของของชุมชนเป้าหมาย</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 5</p> <p>การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การฝึกอบรม และ</p>	<p>ป5.1 เพื่อให้มีแนวทางและมีการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว</p> <p>ป5.2 เพื่อให้</p>	<p>กลยุทธ์ที่ 5.1 การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว</p>	<p>ชุมชนได้รับการสนับสนุนและมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามศักยภาพของพื้นที่</p>	<p>ผ5.1.1 แผนงานด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว</p>	<p>ย5.1.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการทั้งหมดตามแผนงาน</p> <p>ย5.1.2 ร้อยละของชุมชนที่</p>

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
พัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้องและเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อแหล่งท่องเที่ยวขณะเดียวกันก็ไม่กระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ	ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้องและเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อแหล่งท่องเที่ยวขณะเดียวกันก็ไม่กระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ	กลยุทธ์ที่ 5.2 การฝึกอบรมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้องและเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อแหล่งท่องเที่ยวขณะเดียวกันก็ไม่กระทบ	ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวสามารถจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้องโดยไม่ส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวและไม่กระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ	<p>ผ5.2.1 แผนงานด้านการฝึกอบรมและการพัฒนาผู้ประกอบการท่องเที่ยว</p> <p>ผ5.2.2 แผนงานด้านการสร้างความตระหนักในการดำเนินธุรกิจที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<p>ได้รับการสนับสนุนให้สามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามศักยภาพในพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของชุมชนเป้าหมาย</p> <p>ย5.1.3 ร้อยละนักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในชุมชนที่มีความพึงพอใจต่อประสบการณ์การท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p> <p>ย5.2.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการทั้งหมดตามแผนงาน</p> <p>ย5.2.2 ร้อยละของผู้เข้าฝึกอบรมที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบภายหลังการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม</p> <p>ย5.2.3 ร้อยละของผู้เข้า</p>

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
		ต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ			ฝึกอบรมที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบภายหลังจากการฝึกอบรมและนำเอาความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้มีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของผู้ผ่านการทดสอบทั้งหมด
ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ในการสร้างความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวคุณภาพให้มาท่องเที่ยวเมืองเลย การจัดทำระบบ	ป6.1 เพื่อให้เกิดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ในการสร้างความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์ที่ 6.1 การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลยในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ในการสร้างความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	1.ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มทราบรายละเอียดของแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย	ผ6.1.1 แผนงานด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ	ย6.1.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการทั้งหมดตามแผนงาน ย6.1.2 ร้อยละของการรับรู้ของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่มีต่อแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75
	ป6.2 มีการประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวคุณภาพให้มาท่องเที่ยวเมืองเลย	กลยุทธ์ที่ 6.2 การประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวคุณภาพให้มาท่องเที่ยวเมืองเลย	นักท่องเที่ยวคุณภาพมีจำนวนเพิ่มขึ้น	ผ6.2.1 แผนงานด้านการสร้างการรับรู้ และสร้างความเข้าใจภาพลักษณ์การ	ย6.2.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการทั้งหมดตามแผนงาน

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
ข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว และจัดทำระบบเตือนภัยเพื่อแจ้งภัยต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการศึกษาและติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเลย	ป6.3 มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวและติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเลย			ท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเลยต่อนักท่องเที่ยวทั่วไปและนักท่องเที่ยวคุณภาพ	<p>ย6.2.2 ร้อยละของการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตำแหน่งทางการตลาดของจังหวัดและพื้นที่เป้าหมาย 9 อำเภอมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 60</p> <p>ย6.2.3 ร้อยละของการรับรู้ของนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีต่อตำแหน่งทางการตลาดของจังหวัดและพื้นที่เป้าหมาย 9 อำเภอมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75</p> <p>ย6.2.4 ร้อยละนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีความพึงพอใจต่อประสบการณ์การท่องเที่ยวมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p>
		กลยุทธ์ที่ 6.3 การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวและติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเลย	มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวและติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเลย เพื่อ	ผ6.3.1 แผนงานด้านการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยว	<p>ย6.3.1 ร้อยละของโครงการที่ได้รับการดำเนินการมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของโครงการทั้งหมดตามแผนงาน</p> <p>ย6.3.2 มีระบบการติดตามประเมินผลที่ครอบคลุมตาม</p>

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	ผลลัพธ์	แผนงาน	ตัวชี้วัด
			ปรับปรุงการทำงาน	ในพื้นที่พิเศษเลย ผ6.3.2 แผนงาน ติดตาม ประเมินผล ทบทวนแผนปฏิบัติ การ	ยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ด้าน ย6.3.3 ร้อยละของหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้หรือ ได้รับประโยชน์จากระบบ ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของหน่วยงานทั้งหมดที่จะ ได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ ย6.3.4 มีการทบทวน แผนปฏิบัติการอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อปรับปรุงแผนให้มี ความเหมาะสมสอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมด้านการ ท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป

ที่มา การวิเคราะห์ของคณะผู้วิจัย

9. จำนวนโครงการและงบประมาณตามแผนขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่พิเศษ เลย

โครงการตามแผนการปฏิบัติงานในปี 2563 ถึง 2570 จำแนกตามยุทธศาสตร์ 6 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย **ยุทธศาสตร์ที่ 1** การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรณี และสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่ได้คุณภาพมาตรฐานอย่างยั่งยืน มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 28 โครงการ **ยุทธศาสตร์ที่ 2** การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นโดยไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 69 โครงการ **ยุทธศาสตร์ที่ 3** การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การจัดหาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การสร้างสรรค์และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ได้มาตรฐานของสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มรายได้และเศรษฐกิจชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตบนฐานความรู้ด้วยการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 35 โครงการ **ยุทธศาสตร์ที่ 4** การฟื้นฟู อนุรักษ์และเผยแพร่วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 36 โครงการ **ยุทธศาสตร์ที่ 5** การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การฝึกอบรมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้องและเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อแหล่งท่องเที่ยวขณะเดียวกันก็ไม่กระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 41 โครงการ และ**ยุทธศาสตร์ที่ 6** การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลยในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ในการสร้างความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวคุณภาพให้มาท่องเที่ยวเมืองเลย การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว และติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเลย มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 19 โครงการ รวมโครงการทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 228 โครงการ เป็นวงเงินทั้งสิ้น 2,558.226 ล้านบาท รายละเอียดตามที่แสดงไว้ตามตารางที่ 8.1

ตารางที่ 9.1 จำนวนโครงการตามแผนปฏิบัติการในปี 2563 ถึง 2570 จำแนกตามยุทธศาสตร์

ลำดับ	ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ (โครงการ)	งบประมาณ (ล้านบาท)
1	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรณี และสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่ได้คุณภาพมาตรฐานอย่างยั่งยืน	28	961
	กลยุทธ์ที่ 1.1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรณีและสิ่งแวดล้อม	20	559.6
	กลยุทธ์ที่ 1.2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่ได้คุณภาพมาตรฐานอย่างยั่งยืน	8	401.4
2	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิง	69	932.34

ลำดับ	ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ (โครงการ)	งบประมาณ (ล้านบาท)
	นิเวศและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นโดยไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ		
	กลยุทธ์ที่ 2.1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	57	578.44
	กลยุทธ์ที่ 2.2 การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นโดยไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	12	353.9
3	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การจัดหาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การสร้างสรรค์และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ได้มาตรฐานของสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มรายได้และเศรษฐกิจชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตบนฐานความรู้ด้วยการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน	35	197.8
	กลยุทธ์ที่ 3.1 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การจัดหาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	15	127.4
	กลยุทธ์ที่ 3.2 การสร้างสรรค์และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้ได้มาตรฐานของสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	13	33.4
	กลยุทธ์ที่ 3.3 การยกระดับคุณภาพชีวิตบนฐานความรู้ด้วยการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน	7	37
4	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การฟื้นฟู อนุรักษ์และเผยแพร่วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้และส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม	36	204.55
	กลยุทธ์ที่ 4.1 การฟื้นฟู อนุรักษ์และเผยแพร่วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น	17	97
	กลยุทธ์ที่ 4.2 การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้และ	19	107.55

ลำดับ	ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ (โครงการ)	งบประมาณ (ล้านบาท)
	ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม		
5	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การฝึกอบรม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้องและเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อแหล่งท่องเที่ยวขณะเดียวกันก็ไม่กระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ	41	170.06
	กลยุทธ์ที่ 5.1 การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	29	129.56
	กลยุทธ์ที่ 5.2 การฝึกอบรมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้องและเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อแหล่งท่องเที่ยวขณะเดียวกันก็ไม่กระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ	12	40.5
6	ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลยในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ในการสร้างความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวคุณภาพให้มาท่องเที่ยวเมืองเลย การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว และติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเลย	19	92.476
	กลยุทธ์ที่ 6.1 การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลยในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ในการสร้างความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	2	5.8
	กลยุทธ์ที่ 6.2 การประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวคุณภาพให้มาท่องเที่ยวเมืองเลย	10	70.15
	กลยุทธ์ที่ 6.3 การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวและติดตามประเมินผลการพัฒนาการ	7	16.526

ลำดับ	ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ (โครงการ)	งบประมาณ (ล้านบาท)
	ท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเลย		
	รวมทุกยุทธศาสตร์	228	2,558.226

ที่มา : คณะผู้วิจัยสรุปจากแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย
ข้อมูลจากหน่วยงานที่สัมภาษณ์ และการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ

10. การกำหนดตำแหน่งทางการตลาดรายอำเภอ

แม้ว่าที่ผ่านมารายได้และจำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มมากขึ้น แต่การท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังกระจุกตัวอยู่ในบางพื้นที่และบางอำเภอเท่านั้น จึงทำให้การกระจายรายได้ในเชิงพื้นที่ยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม การจะให้นักท่องเที่ยวกระจายตัวไปยังทุกอำเภอจำเป็นต้องมีตำแหน่งทางการตลาดรายอำเภอเพื่อเป็นจุดขายนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

จากการกำหนดตำแหน่งทางการตลาด “สบาย สบาย สไตล์ เลย์” หรือ “Leisure Loei” ที่เป็นกรอบใหญ่ คณะผู้วิจัยได้พัฒนาตำแหน่งทางการตลาดรายอำเภอตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 10.1 โดยใช้ข้อมูลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของผู้เชี่ยวชาญและตัวแทนในพื้นที่มาเป็นข้อมูลในการพัฒนาเพื่อให้แต่ละอำเภอมีตำแหน่งทางการตลาดที่แตกต่างกันแต่ก็ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้การออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวมีความหลากหลายมากขึ้น สามารถดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายได้ ยกตัวอย่างเช่น การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่สามารถเดินทางตามเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่างเมืองเลย เชียงคาน และด่านซ้าย นักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยสามารถท่องเที่ยวตามเส้นทาง ภูกระดึง ภูหลวง และด่านซ้าย เป็นต้น

ตารางที่ 10.1 การกำหนดตำแหน่งทางการตลาดของแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ตำแหน่งทางการตลาด
เมืองเลย	Local Loei Experience สัมผัสเสน่ห์เมืองเลย
เชียงคาน	Mekong...the Eco-Culture River วิถีเชียงคาน วัฒนธรรมริมโขง
ท่าลี่	AEC Connectivity Checkpoint ท่าลี่ที่เดียวเที่ยวสองแผ่นดิน
ภูกระดึง	Loei Challenge ภูกระดึงปฐมบทแห่งการผจญภัย
ภูเรือ	Green Tourism @ Phu Ruea แดน 3 ภูคู่สวนเกษตร
ภูหลวง	Wellspring of Life สัมผัสดินแดนต้นทางแห่งชีวิต
ด่านซ้าย	Creative Hub ชุมทางคนสร้างสรรค์
หนองหิน	The Wonder of Maze Mountain มหัศจรรย์แห่งธรรมชาติ และภูผา
นาแห้ว	Everlasting Loei Culture วัฒนธรรมเลยไม่มีวันตาย

ที่มา : คณะผู้วิจัยเรียบเรียง โดยใช้ข้อมูลจากบทที่ 6

11. มูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมและอัตราผลตอบแทนทางสังคมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ. 2563 - 2570

จากการประมาณค่าว่ามูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะเกิดขึ้นหากมีการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ. 2563 – 2570 จะมีค่าประมาณ 29,044.32 ล้านบาท เมื่อนำมาเทียบกับมูลค่าปัจจุบันของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งหมดจำนวน 2,558.226 ล้านบาท จะพบว่า อัตราผลตอบแทนทางสังคม (Social Returns on Investment : SROI) จะมีค่าเท่ากับ 1 : 11.35 หมายความว่า เงินงบประมาณโครงการ 1 บาท จะให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมเท่ากับ 11.35 บาทในช่วงปี 2562 ถึง 2570 สะท้อนให้เห็นว่า งบประมาณที่จัดสรรไปเพื่อการดำเนินโครงการตามแผนแม่บทฯ มีความคุ้มค่าในการดำเนินการทางเศรษฐกิจและสังคม ผลที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศซึ่งพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะให้ผลตอบแทนระยะยาวจากการศึกษาของ Carrick (2014) และ Linsley and McMurray (2018) ที่พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระดับพื้นที่ที่มีอัตราผลตอบแทนทางสังคมระหว่าง 1:7 ถึง 1:13 รายละเอียดตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 11.1

ตารางที่ 11.1 มูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมจากการดำเนินโครงการตามแผนฯ

ด้านที่ประเมิน	มูลค่า (ล้านบาท)
มูลค่าปัจจุบันของมูลค่าทางเศรษฐกิจ	17,737.52
มูลค่าทางสังคม	
การเรียนรู้ต่อ	9,398.7
สุขภาพ	498.1
ภาระหนี้	1,410
รวมมูลค่าปัจจุบันทางสังคม	11,306.8
มูลค่าปัจจุบันของมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม	29,044.32
มูลค่าปัจจุบันของงบประมาณที่คาดว่าจะใช้ในปี 2563 ถึง 2570	2,558.23
อัตราผลตอบแทนทางสังคม (SROI)	1 : 11.35

ที่มา: การคำนวณของคณะผู้วิจัย

12. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

12.1 การพัฒนาภูมิทัศน์ของพื้นที่รายอำเภอเพื่อเป็นจุดหมายการเช็คอินและถ่ายภาพ (Instagrammable Loei)

ในปัจจุบันนี้ การท่องเที่ยวเพื่อชื่นชมและแบ่งปันภูมิทัศน์ (Instagrammable Tourism) กำลังได้รับความนิยมมากขึ้น และถือเป็นหนึ่งในแรงจูงใจที่สามารถกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังจุดหมายที่อยู่ห่างไกลได้ ดังนั้นการออกแบบภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม สอดคล้องกับตำแหน่งทางการตลาดรายอำเภอตามที่เสนอไว้ในส่วนที่ 9.1 จะช่วยให้อำเภอมีเป้าหมายสำคัญในการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่ออสเตรเลียใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจนได้รับการคัดเลือกให้เป็น The Most Instagrammable Country in the World* จากการจัดอันดับของ Big 7 Travel นอกจากประเทศออสเตรเลียแล้ว ประเทศที่ใช้หลัก Instagrammable Tourism มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจนได้รับความนิยม ได้แก่ แคนาดา อินโดนีเซีย แอฟริกาใต้ มัลดีฟส์ อินเดีย สหรัฐอเมริกา ตุบิ มาเลเซีย สเปน และกรีซ เป็นต้น

12.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

ประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่ได้จากการประชุมระดมความคิดเห็น และการประเมินความพร้อมของพื้นที่ คือ ความจำเป็นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในพื้นที่ ดังนั้น แผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจึงไม่ได้จำกัดอยู่แค่การสร้างถนน ที่จอดรถ ห้องสุขา เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงระบบการจัดเก็บขยะ ระบบการกำจัดของเสีย ที่ถูกต้องตามสุขอนามัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

12.3 การจัดทำโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public-Private Partnership: PPP)

วัตถุประสงค์หลักของการจัดทำโครงการ PPP นั้น ไม่ได้อยู่ที่การลดภาระทางการคลังของหน่วยงานภาครัฐเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมให้ตัวแทนของชุมชนในพื้นที่หรือผู้ประกอบการในพื้นที่ มีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด โดยการทบทวนแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเลย พ.ศ. 2563 – 2570 ในปี พ.ศ. 2566 ควรมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการเพิ่มบทบาทของเอกชนในการร่วมลงทุนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนจนถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าว ตลาดการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเลยได้มีการเติบโตและมีศักยภาพมากพอจะให้ผลตอบแทนที่เหมาะสมกับนักลงทุนได้

12.4 การสร้างกรอบความคิดของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism Mindset) ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

ผลจากการประเมินศักยภาพของพื้นที่ การประชุมเพื่อระดมความเห็น และผลการประเมินความพร้อมในการดำเนินตามเกณฑ์ของ GSTC ในระดับพื้นที่พบว่า ตัวแทนของพื้นที่ยังมีระดับความพร้อมไม่สูงนักในด้านการดำเนินการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการรักษาวัฒนธรรมในพื้นที่ โดยเฉพาะสมาชิกในชุมชนที่ไม่ได้เป็นผู้นำชุมชนหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวโดยตรง การสร้างกรอบความคิดของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism Mindset) ที่ให้ความสำคัญกับมิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สังคม สุขอนามัย และวัฒนธรรม ควบคู่ไปกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สมาชิกในชุมชนควรมี

12.5 การสร้างความเข้าใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่างานตามภารกิจของตนเองหรือหน่วยงานมีความเชื่อมโยงกับเกณฑ์ของ GSTC อย่างไร

จากการประเมินลักษณะการดำเนินโครงการของโครงการที่ดำเนินการตามแผนแม่บทตามที่แสดงไว้ในบทที่ 5 พบว่า โครงการเหล่านี้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดของ GSTC แต่เป็นการมองจากภารกิจของหน่วยงานเป็นที่ตั้ง ทำให้เกิดการมองแบบแยกส่วน เป็นการจัดทำโครงการเพื่อตอบสนองต่อภารกิจของหน่วยงานเป็นหลัก แม้ว่าจะเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาในระดับชุมชน และมีการกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัด แต่ยังไม่ได้มีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้ทราบว่างานที่ตนทำอยู่มีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดได้อย่างไร จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพของการทำงานของบุคลากรให้มีความเข้าใจว่า GSTC มีความเชื่อมโยงกับงานของตนเองอย่างไร จังหวัดเลยควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนว่าจะใช้เกณฑ์ GSTC ในการขับเคลื่อนการทำงานของหน่วยงานในพื้นที่ในทุกกระดับ

12.6 การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

แม้ว่าโครงการที่ดำเนินการจะเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม แต่ตามหลักบันได 5 ขั้นในการเสริมสร้างพลังให้ชุมชน (Community Empowerment) โครงการควรถูกออกแบบให้ตัวแทนในชุมชนมีส่วนร่วมเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การให้ข้อมูลแก่ชุมชนเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโครงการที่มีต่อชุมชน (Informing)

ขั้นที่ 2 มีการปรึกษากับชุมชนถึงความต้องการและรูปแบบของโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสม (Consulting)

ขั้นที่ 3 เปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Involving)

ขั้นที่ 4 การดำเนินงานจะต้องเป็นการดำเนินการร่วมกันด้วยหลักการเป็นพันธมิตรที่เท่าเทียม (Equal Partnership Collaboration)

ขั้นที่ 5 การสร้างพลังให้กับชุมชน (Community Empowerment) หากดำเนินการใน 4 ขั้นตอนข้างต้น หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้ชุมชน เป็นผู้จัดการโครงการ และตัดสินใจเรื่องการวางแผนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม และการใช้ทรัพยากรเพื่อการดำเนินการด้วยตนเอง

12.7 การวางแผนปฏิบัติการการสื่อสารบูรณาการตลอดปีของหน่วยงานและชุมชน (Year-round Integrated Communication Action Plan)

การสื่อสารเพื่อกำหนดตำแหน่งทางการตลาดของจังหวัดและของอำเภอให้นักท่องเที่ยวรู้จักและจดจำได้นั้น การสื่อสารของหน่วยงานและชุมชนควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดรับกัน และกำหนดเวลาที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกันได้ ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนปฏิบัติการการสื่อสารบูรณาการตลอดปี รวมถึงการกำหนดแนวทางในการทำเนื้อหา (Content) ที่เหมาะสม ซึ่งอาจจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญหรือบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสื่อสารการตลาดมาช่วยให้คำแนะนำ จัดทำเนื้อหาบางส่วน รวมถึงการบริหารจัดการการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการสื่อสาร เพื่อให้ได้ผลสูงสุด ทั้งนี้ แผนการสื่อสารจะต้องมีทั้งส่วนที่เป็นการสื่อสารไปยังนักท่องเที่ยวไทย และการสื่อสารไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วยภาษาหลัก เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เป็นต้น

ในการเล่าเรื่อง (Story-telling) และการคิดประเด็นเพื่อประชาสัมพันธ์ (Media content) ควรมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตำแหน่งทางการตลาดที่กำหนดไว้ เพื่อให้ภาพลักษณ์ของแต่ละอำเภอเด่นชัดขึ้น ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดการจดจำ ซึ่งในแต่ละอำเภอ แต่ละชุมชนจะมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ที่กำหนดเนื้อเรื่องและประเด็นเพื่อประชาสัมพันธ์ในแต่ละสัปดาห์ได้เหมาะสมที่สุด คือ ประชาชนหรือหน่วยงานในพื้นที่

12.8 การตั้งคณะกรรมการจัดการความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากการประเมินความเสี่ยงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของจังหวัดพบว่าความเสี่ยงสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดเลย คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัญหาสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และสถานะทางเศรษฐกิจที่ผันผวน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาอาชญากรรม จึงจำเป็นต้องมีคณะกรรมการจัดการความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางและสร้างแผนการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในแต่ละช่วงเวลาของปีให้เหมาะสม จะได้ลดโอกาสในการเกิดความเสี่ยง ทั้งยังช่วยบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที

12.9 การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลความสำเร็จของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เพื่อให้สามารถติดตามประเมินผลความสำเร็จของการขับเคลื่อนตามแผนแม่บท จึงควรมีการพัฒนา ระบบการติดตามและประเมินผล ด้วยการสำรวจผลทางเศรษฐกิจที่ครัวเรือนได้รับจากการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งระยะแรกนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาฐานข้อมูลครัวเรือนจำนวน 1,200 ครัวเรือนใน 9 อำเภอ

เพื่อให้เป็นหน่วยข้อมูลสำหรับการติดตามประเมินผลแล้ว อย่างไรก็ตามในระยะต่อไป ควรมีการเพิ่มจำนวน
ครัวเรือนตัวอย่างในแต่ละอำเภอให้มีไม่น้อยกว่า 275 ครัวเรือน หรือรวมทั้ง 9 อำเภอแล้วควรมีจำนวนไม่
น้อยกว่า 2,475 ครัวเรือน ภายในปี 2565 เพื่อให้สามารถติดตามประเมินผลระดับอำเภออย่างเหมาะสมและ
ทั่วถึง

Copyright : Designated Areas for Sustainable Tourism Administration
(Public Organization)

Year : 2019

Title : Sustainable Tourism Master Plan for Loei

City : Bangkok

Language : Thai

Publisher : Thammasat University Research and Consultancy Institute

Researcher : Dr. Kiatanantha Lounkaew

Executive Summary :

1. Introduction

Designated Areas for Sustainable Tourism Administration (Public Organization) (DASTA), by Designated Area of Loei Province, had been implementing the Designated Area Master Plan. As of 2017, out of 189 projects proposed, 94 were implemented. It is expected that, within 10 years since the implementation of the Master Plan, at least 35,505.56 million Baht would be generated. Achieving such target will not only bring benefit in terms of higher income; it will also bring about higher quality of living; issues borned out of inequality will as so be addressed.

What need to be kept in mind is that such target must be achieved in a sustainable way; in addition, such development has to be consistent with the government's goal of improving tourism quality standard in a concrete way. The cabinet resolution had granted Loei to be a pilot area for the Master Plan. However, in the past years, tourism-related factors such as tourist compositions, tourist expectations, economic growth etc. have been changing at rapid pace; this means that the Plan has to take into account these factors to ensure that its implementation is efficient and effective; the Master Plan which was developed in 2012, therefore, should be revised and updated to take into account current state of developments and changing environmental factors. This is what the study attempts to achieve.

2. Objectives

2.1 To develop an operational plan for Designated Area of Loei Province which is inline with Thailand's 20 years plan;

2.2 To prepare appropriate approaches to evaluate collaboration among stakeholders to promote lifestyle tourism within the Mekong river basin;

2.3 To evaluate the success of the first phase of the Master Plan implementation. This should take into account socio-economic changes relevant to the success of the Master Plan;

2.4 To promote Loei as a destination for eco-tourism and leisure city with international standard;

3. Methodology

There are three main exercises of methodology employed. The first is consultation with stakeholders. This can be broken down into three main stages. The first stage was the kick-off meeting with 200 participants from government agencies, business representatives and local communities. The objective of this meeting was to inform local representatives on the nature of the project. Participants also took part in analysis of tourism potential, GSTC readiness, SWOT and 5-year foresight exercise.

The second stage was to conduct focus groups at subdistrict levels of 9 subdistricts that had been designated as special areas, each with at least 30 participants; total participants of this exercise were around 270 participants. The aims were to develop relevant tourism development projects proposal. Additional supplementary in-depth interviews were also carried out.

The last stage was to present findings to 200 participants from government agencies, business representatives and local communities. This was also the opportunity to revise and update the proposed projects. Participants also took part in risk assessment exercise.

The second exercise involved the calculation of Social Rates of Return on Investments and to assess progress against the Master Plan's targets. The third exercise were to conduct documentary surveys for relevant materials; supplementary statistical analysis were also conducted. These information would be used to develop sub-district market positionings.

4. Performance evaluation from 2015-2018

4.1 Projects breakdown by strategic category

Initial number of projects were 150 when the Master Plan were implemented; however, by April 2019. There were 189 projects intended to serve the Master Plan. Among the original 150 projects, 92 projects had been completed. Table 4.1 provides breakdown of these projects by strategic categories.

Table 4.1 Projects breakdown by Strategic Categories (2015 - 2018)

	Strategic Category	Number of projects
1	Strategic category 1: To proserve and restore natural resources in order to promote them as nature-based learning center passing sustainability standard.	34
2	Strategic category 2: To develop econ-tourism destinations and provide them with appropriate facilities, land scape development taking into account cultural and diversity of local communities without detrimental effect to the environment.	82
3	Strategic category 3: To improve destinations’ competitiveness; to develop new eco-tourism travel routes. To develop new products and services based on local wisdom. These products and services should pass relevant standard requirements. Improvement of quality life of communities should be based on local wisdom and local knowledge.	15
4	Strategic category 4: To restore, preserve, and proliferate local lifestyle and culture. Activities to promote learning and participatory community-based toursim should be implemented.	5
5	Strategic category 5: To promote and support tourism-related activities, including capacity building of local tourism-related business on proper conduct of eco-tourism practices. Way to minimize undesirable effect from such activities should also be provided.	21
6	Strategic category 6: To promote the Master Plan and complementary	32

Strategic Category	Number of projects
operational plan to the public using multiple media platforms and materials. Monitoring and evaluation apparatus should also be developed.	189
Total	189

Source: Based on data from relevant government agencies and interviews

4.2 Performance by indicators

There are three indicators to monitor the progress of the Plan: 1) tourist growth rate per annum (percent); 2) average length of stay (days); and 3) Annual income growth from tourism activities (percent). Table 4.2 summarize the Master Plan's performance against their designated target. It can be seen that current achievement has been satisfactory.

Table 4.2 Performance Evaluation from 2015-2018

Indicators	Target	Achieved
Tourist growth rate per annum (percent)	5.29	5.96
Average length of stay (day)	3.53	2.24
Annual income growth from tourism activities (percent)	35.6	21.01

Source: Calculated by researchers based on tourism statistics from Ministry of Tourism and Sports

4.3 Social and economic impacts

Quantitative analysis of economic and social impacts were conducted. It was found that total economic value generate in the first five years of the plan was around 2,090 million Baht; social values were calculated to be around 4,474 million Baht. Thus the total value generated was 6,564 million Baht. The Social Rate of Return was 1: 4.59

5. Plan revision and proposed projects from 2019 - 2027

5.1 Proposed projects and budgets

The revision was carried out in accordance with the process described in section 3; the process emphasized on stakeholders' participations to ensure that proposed projects would help to address the issues of their concerns. The revision resulted in 228 proposed project with total budet of 2,558.226 million Baht. These projects will be carried out from 2019 – 2027. Table 5.1 provides an overview distributions of these projects by strategic categories.

Table 5.1 Breakdown of Proposed Projects by Strategic Category (2019 – 2027)

Strategic Category	Number of projects	Estimated budget (Million Baht)
1 Strategic category 1: To proserve and restore natural resources in order to promote them as nature-based learning center passing sustainability standard.	28	961
2 Strategic category 2: To develop econ-tourism destinations and provide them with appropriate facilities, land scape development taking into account cultural and diversity of local communities without detrimental effect to the environment.	69	932.34
3 Strategic category 3: To improve destinations' competitiveness; to develop new eco-tourism travel routes. To develop new products and services based on local wisdom. These products and services should pass relevant standard requirements. Improvement of quality life of	35	197.8

Strategic Category	Number of projects	Estimated budget (Million Baht)
communities should be based on local wisdom and local knowledge.		
4 Strategic category 4: To restore, preserve, and proliferate local lifestyle and culture. Activities to promote learning and participatory community-based tourism should be implemented.	36	204.55
5 Strategic category 5: To promote and support tourism-related activities, including capacity building of local tourism-related business on proper conduct of eco-tourism practices. Way to minimize undesirable effect from such activities should also be provided.	41	170.06
6 Strategic category 6: To promote the Master Plan and complementary operational plan to the public using multiple media platforms and materials. Monitoring and evaluation apparatus should also be developed.	19	40.5
Total	228	2,558.226

Source: Based on data from relevant government agencies and interviews

5.2 Expected social and economic impacts

Quantitative analysis of economic and social impacts were conducted. It was found that total economic value generate in the first five years of the plan was around 17,737.52

million Baht; social values were calculated to be around 11,306.8 million Baht. Thus the total value generated was 29,044.32 million Baht. The Social Rate of Return was 1: 11.35

6. Recommendations

1. Training should be conducted to all personnels involved in the implementation of the Master Plan. Professional Learning Community should also be promoted. Understanding of Global Sustainable Tourism Council (GSTC) indicators should also be promoted.
2. Further promotion of collaboration among local stakeholders would increase the efficiency and effectiveness of the progress towards targets of the Master Plan.
3. There should be a system of monitoring and evaluation both at provincial and sub-district level. This will help relevant authorities too track to progress of relevant projects without losing sight on the big picture.
4. Progress of the Master Plan and its revision should be updated again within 3 to 4 years.
5. Sub-district-wise communication plan should be developed to ensure that messages sent out the target tourists are clear and consistent.
6. There should be a committee overseeing tourism-related risk and develop a proper mitigation plan for such events.